

TECHNISCHE FICHE VVSG-VERKIEZINGSMEMORANDUM

Fiche	<i>Producentenverantwoordelijkheid</i>
Hoort bij strategisch dossier	<i>SD6: Samen een trendbreuk realiseren op het vlak van ruimte en klimaat.</i>
Korte omschrijving	We willen dat producenten volledig verantwoordelijk zijn voor hun producten eens deze bij het afval belanden. Dit stimuleert ecodesign en efficiënter gebruik van grondstoffen. De inkomsten uit de bestaande federale taks op wegwerpverpakkingen kunnen best gebruikt worden voor het financieren van de kosten van lokale besturen voor het opruimen van verpakkingsafval in zwerfvuil

De Vlaamse wetgeving legt voor verschillende afvalstromen een zogenaamde producentenverantwoordelijkheid op. Dit komt er op neer dat de producenten een operationele en/of financiële verantwoordelijkheid nemen voor hun producten eens ze afval geworden zijn. Voor elektronische apparaten, batterijen en verpakkingen bestaat zo'n producentenverantwoordelijkheid.

Deze producentenverantwoordelijkheid is veelal beperkt tot het behalen van bepaalde inzamel- of recyclagecijfers. Dit heeft tot gevolg dat producenten slechts gedeeltelijk de verantwoordelijkheid opnemen voor hun producten eens ze afval geworden zijn. Zo zijn er in het restafval nog batterijen te vinden, waarvoor de producenten momenteel geen financiële verantwoordelijkheid nemen. Momenteel wordt slechts een deel van het huishoudelijk verpakkingsafval selectief ingezameld. Verschillende studies tonen aan dat verpakkingen een aanzienlijk deel uitmaken van het zwerfvuil in Vlaanderen. Een studie in 2018 in opdracht van afvalintercommunale Limburg.net concludeert dat de plastic folies het grootste gewicht innemen in het zwerfvuil, terwijl de metalen drankverpakkingen het meeste volume vertegenwoordigen; een derde van het zwerfvuil van de straten bestond uit kunststoffen (de verschillende soorten samen) en die namen 44% van het totale volume in.

Metalen en kunststof drankverpakkingen vertegenwoordigden in de steekproef samen 18% van het totaalgewicht en iets minder dan de helft (43%) van het totale volume. Uit een studie van de OVAM blijkt dat de lokale besturen 94% van de totale beleidskost van zwerfvuil dragen.

De VVSG vraagt dat producenten volledig verantwoordelijk zijn voor hun producten eens ze bij het afval belanden. Dit stimuleert ecodesign en efficiënter gebruik van grondstoffen. Producenten moeten er dus voor zorgen dat alle afgedankte producten terug worden ingezameld en dat ze hoge doelstellingen inzake kwalitatieve recyclage bereiken. Die verantwoordelijkheid geldt ook voor die producten die vaak terug te vinden zijn in het zwerfvuil. De kosten ervan moeten we zoveel mogelijk internaliseren in de kostprijs van de producten. Bijvoorbeeld voor verpakkingen kunnen alle kosten voor de opruiming en verwerking van zwerfvuil van verpakkingen geïnternaliseerd worden.

Vandaag int de federale overheid een taks op wegwerpverpakkingen, zonder dat er een verband is tussen deze belasting en eventueel wenselijk beleid. Tegelijk blijven lokale besturen zitten met de kosten voor het opruimen van verpakkingsafval in het zwerfvuil. Daarom vraagt de VVSG dat de federale taks gebruikt wordt voor het financieren van de kosten die lokale besturen vandaag hebben voor het opruimen van verpakkingsafval in zwerfvuil.

Contactpersonen
VVSG

Christof Delatter – Lieselot Decalf – Piet Coopman